

νάνται νά παραστήσωσι τὰ αἰσθήματα τῆς Ῥόζας μαθούσης ὅτι ὁ κύριός της ἦτο συγχρόνως καὶ δεσποφυλάξ. Ὅθεν αὐτὴ ἐδιπλασίασε τὰς προσπάθειάς της, ὅπως εὐχαριστῇ αὐτὸν καὶ τὴν κακὸτροπον γυναῖκά του καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, ἐλπίζουσα ὅτι μετ' οὐ πολὺ ἤθελε κερδήσῃ τὴν εὐνοίαν τῆς δεσποίνης της, καὶ οὕτω τολμήσει νά ἐρωτήσῃ, τίνες ἦσαν οἱ ἐν τῷ Φρουρίῳ πεφυλακισμένοι. Ἀλλὰ καὶ τῶν παιδίων ἡ διαγωγή ἦτο ἀνυπόφορος· διότι ἐμιμοῦντο τὴν ἐαυτῶν μητέρα εἰς τὸ ἐπιπλῖττειν καὶ προστάττειν! «Ῥόζα, ἔλθε νά με ἐνδύσης ἀμέσως,» ἔλεγε τὸ μὲν· «εἶσαι λίαν ὀκνηρά, δὲν ἀξίζεις, διόλου,» ἐξεφώνει τὸ ἕτερον. Παραμοίων προσταγῶν καὶ ἐπιπλήξεων συνεχῶς ἐπαναλαμβάνομένων μετὰ δυσκολίας ἡδύνατο ἡ Ῥόζα νά κρατῇ ἐαυτὴν τοῦ νά παραστήσῃ τὸ ἄτοπον τῆς πρὸς αὐτὴν διαγωγῆς των. Παρὼν δέ ποτε ὁ πατὴρ των ἡγανάκτησε τοσοῦτον, διὰ τὸ πρὸς αὐτὴν κακὸν φέρσιμόν των, ὥστε ἔδειρεν αὐτὰ ἐπαινέσας τὴν νεαρὰν ὑπηρετρίαν διὰ τὴν ἀγγελικὴν αὐτῆς ὑπομονὴν καὶ πραότητα.

[Ἔπεται συνέχεια]

Ῥπό τῆς δεσπινίδος Χ. Ὁρ. ἐστάλη ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν ἡ ἀκόλουθος ὡραία τοῦ Π. Πιρίου ἐπιστολή.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΑΙΝΙΟΥ Εἰς ΤΑΚΙΤΟΝ

Περὶ τῆς Καταστροφῆς τῆς Πομπηίας [69 μ. Χ.]

Ἡ ἐπιστολὴ δι' ἧς σοὶ ἔδωκα πληροφορίας περὶ τοῦ θανάτου τοῦ θείου μου σοὶ ἐνέπνευσε, καθὼς μοὶ λέγεις, τὴν ἐπιθυμίαν νά γνωρίσῃς τὰς ταραχὰς καὶ τοὺς κινδύνους, εἰς οὓς ἐξετέθην ὡς εἰς τὴν Μεσσήνην· διότι ἐκεῖ εἶχον διακῶπει τὴν διήγησίν μου.

«Ἄν καὶ αὕτη ἡ ἀνάμνησις με κάμνει νά φρικῶ, Ὅμως δὲ ὑπακούσω.»

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ θείου μου, ἐξηκολούθησα τὴν μελέτην, ἥτις με ἐμπόδισε νά τὸν ἀκολουθήσω. Μετὰ τὸ λουτρὸν καὶ τὸ δεῖπνον ἐκοιμήθην στιγμὰς τινὰς ὑπνὸν ἀνήσυχον. Πρὸ ἡμερῶν σεισμὸς ἤκούσθη. Ὀλίγον ὅμως μὰς ἐφόβισεν, διότι εἶνε συνήθης ἐν Καμπανίᾳ. Ἀλλὰ κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα ἐδιπλασιά-

σθη τόσον, ὥστε ἡδυνάτό τις νά ὀνομάσῃ αὐτὸν ὄχι σεισμὸν ἀλλὰ γενικὴν καταστροφὴν. Ἡ μήτηρ μου ὤρμησεν εἰς τὸν κοιτῶνά μου, ὅτε ἐγειρόμην διὰ νά τὴν ἀφυπνήσω ἐὰν ἐκοιμᾶτο. Ἐκαθήσαμεν εἰς τὴν αὐλὴν, ἥτις σχηματίζει στενὸν χώρισμα μεταξὺ τῆς οἰκίας καὶ τῆς θαλάσσης. Δεκαοκταέτης τὴν ἡλικίαν ὧν δὲν γνωρίζω ἐὰν γενναιότητα ἢ ἀπερισκεψίαν πρέπει νά ὀνομάσω ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐπραξα. Ἐζήτησα τὸν Τίτον Λίβιον. Ἦρχισα ν' ἀναγινώσκω μετὰ τὴν μεγαλειτέραν ἀταραξίαν, καὶ ἐξηκολούθουν νά κρατῶ σημειώσεις.

Φίλος τις τοῦ θείου πρὸ ὀλίγου εἰς Ἰσπανίαν ἀφίχθεις, ὅπως τὸν ἴδῃ, μὰς εὔρε καθημένους τὴν μητέρα καὶ ἐμέ. Ἀνεγίνωσκον τότε. Κατέκρινε τῆς μὲν μητρός μου τὴν ἀφροντισίαν, ἐμοῦ δὲ τὴν ἐμπιστοσύνην. Ἀλλ' οὐχ ἥττον ἐξηκολούθησα τὴν ἀνάγνωσίν μου.

Ἦτο ἡ πρώτη ὥρα τῆς πρωίας, καὶ ὅμως δὲν ἐβλεπέ τις παρ' ἀμυδρόν τι, καὶ ἀμφίβολον φῶς. Αἱ πέριξ ἡμῶν οἰκίαι ἦσαν τόσον τετιναγμέναι, ὥστε ἡπειλοῦντο νά καταπέσωσιν ἀνευδοιάστως εἰς μέρος τόσον στενὸν ἄν καὶ ἦτο ὑπαιθρον. Ἀποφασίζομεν τέλος νά ἐγκαταλείψωμεν τὴν πόλιν. Ὁ λαὸς πεφοβισμένος φεύγει μεθ' ἡμῶν. Καὶ ἐπειδὴ, ὅταν φοβῆται τις προτιμᾷ τὰς ιδέας τῶν ἄλλων μᾶλλον παρά τὰς ἰδικὰς του, πλῆθος ἀνθρώπων μὰς ἀκολουθεῖ, μὰς πιέζει, μὰς ὠθεῖ. Φθάσαντες ἐκτὸς τῆς πόλεως ἐσταματήσαμεν· ἐκεῖ πάλιν νέα φαινόμενα, νέοι φόβοι. Αἱ ἄμα-



Ὁ ΣΟΥΛΕΪΜΑΝ Πασσάς.

ξαι, τὰς ὁποίας εἶχομεν φέρε μεθ' ἡμῶν, ἂν καὶ εἰς ἐλεύθερον πεδῖον, ἐσύροντο πανταχόθεν, καὶ οὔτε διὰ λίθων ἡδυνάμεθα νά τὰς σταματήσωμεν εἰς τὴν θέσιν των. Ἡ θάλασσα ἐφαίνετο ὡς ἀντωθουμένη καθ' ἐαυτὴν καὶ ὡς δεδιωγμένη ἐκ τῆς παραλίας ἔνεκα τοῦ σεισμοῦ τῆς γῆς. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ παραλία εἶχεν αὐξηθῇ, καὶ ὅτι πλεῖστοι ἰχθύς ἔκειντο ἐπὶ τῆς στεγνῆς ἄμμου. Ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους καπνὸς μέλας καὶ τρομερὸς, ἐσχισμένος ὑπὸ τῶν πυρίπνων ζαλῶν, καὶ μακραὶ ταινίαι πυρᾶς ὁμοίαι μετὰ μεγίστας ἀστραπάς ἐξήρχοντο ἐκ τῶν ἡμιανοίκτων πλευρῶν τοῦ ὄρους. Τό-